

NUIJAMAAN UUDEN TULLI- JA RAJA-ASEMAN LUONTOSELVITYS

LAPPEENRANNAN KAUPUNKI/YMPÄRISTÖTOIMI

Ympäristötarkastaja vs Raija Aura

8.6.2001

1. YLEISTÄ

Suunnittelualue on valtaosin tasaista, rehevää pelto- ja metsämaata, mm imikkä ja kevätlinnunsilmä esiintyvät koko alueella, paikoin runsainakin. Suunniteltu kaava-alue rajautuu etelässä valtakunnan rajaan, idässä valtatie 13:sta ja Soskuanjokeen, lännessä ja pohjoisessa metsään. Länsipuolella sijaitsee Pikosuon ojitettu suo ja Hirvimäki, idässä kohoaa Juolukkamäki. Alueen halki kulkevat Rapattilantie (3902) ja pohjoisosassa vanha Rapattilantie sekä pohjois-eteläsuunnassa jyrkkäreunaisessa kurussa Häysteenoja, jota ympäröi rehevä ja monilajinen puronvarsilehto.

Kallioperältään alue kuuluu Kaakkois-Suomen rapakivialueeseen. Ympäröivät mäet ovat moreenia ja alavammat alueet savikkoa. Suunnittelualan metsät ovat pääosin tuoreita kuusikoita (*Picea abies*), joukossa runsaasti lehtipuuta, mm. hieskoivu *Betula pubescens*, tuomi (*Prunus padus*) ja harmaaleppä (*Alnus incana*). Peltoalueet ovat pääosin viljelykäytössä.

Alueen arvokkain ja herkin kohde on Häysteenojan puronvarsi, jonka varrella sijaitsevat kaava-alueen ulkopuolelle rajatut maakunnallisesti arvokkaat Kissanhännän lehdot I ja II. Puronvarsi on paikoin hakattu, paikoin avoimet pellot ulottuvat vesirajaan asti. Aluskasvillisuudessa ovat runsastuneet lehtokasveja uhkaavasti tukahduttavat vuohenputki (*Aegopodium podagraria*), vadelma (*Rubus idaeus*) ja mesiangervo (*Filipendula ulmaria*).

Suunnittelualue on pääosin tasaista pelto- ja metsämaata.

Kansikuva: Imikkä on luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettu eteläinen lehtokasvi. Suunnittelualueella se esiintyy monin paikoin runsaana.

2. ALUEIDEN KUVAUS

Rapattilantien (3902)pohjoispuoliset osat:

Rapattilantien (3902) pohjoispuoleinen osa on valtaosin tasaista, rehevähohjaista Oxalis-Maianthemum –tyypin kuusikkoa sekä viljeltyä peltoa. Alueen halkaisee Häysteenoja, joka saa alkunsa pienestä lammesta peltojen keskeltä.

1. Metsäalueet

Metsäalueet ovat valtaosin tuorepohjaista, hyvin tiheää ja rehevää O-MaT kuusikkoa sekapuuna hieskoivua ja haapaa. Imikkää ja kevätlinnunsilmää esiintyy monin paikoin kosteammilla painanteilla. Kaava-alueen luoteisnurkassa metsä on tiheää nuorta lehtimetsää, jonka länsipuolella avautuu peltoaukeita. Puhdasta männikköä esiintyy vain pienellä alalla valtatie 13:sta ja Rapattilantien välisessä kolmiossa. Vanha Rapattilantie halkaisee alueen.

2. Peltoaukeat

Peltoaukeat ovat valtaosin viljelyskäytössä.

3. Häysteenojan varsi Rapattilantieltä luoteeseen

Häysteenojan itärinne on harvenettu ja ojanvarsi hakattu (hakkuutähteet ja rungot olivat maassa toukokuussa 2001). Länsirinne on tiheää kuusikkoa, aluskasvillisuus rehevää: mm. imikkä, rentukka ja käenkaali. Häysteenojan lampi peltojen keskellä on ja vesilintujen ”suojapaikka”. Sen rantoja on muokattu ja itärannalla on rakennettu laituri. Keväällä 2001 lammella tavattiin sinisorsa (1 kpl), telkkä (2 kpl) ja haapana (1 kpl) pariskunnat.

Häysteenojanvarrtta Rapattilantieltä luoteeseen.

Rapattilantien (3902) eteläpuoleiset osat:

4. Hakkuuaukko Rapattilantieltä kaakkoon

Rapattilantien laidassa sijaitsee rehevöpohjainen hakkuuaukko, jolla kasvaa runsaasti imikkää. Tienvarteen Häysteenonjan länsipuolelle (suunnittelualueen rajalle) on säästetty kookkaita haapoja.

5. Soskuanjoki

Soskuanjoki mutkittelee syvässä jyrkkärinteisessä jokilaaksossa. Rinteet ovat lehtopohjaista tiheää, paikoin varttunutta kuusikkoa. Kuusikon aluskasvillisuus on käenkaalia ja imikkää, rannat rehevää lehto- ja kosteikkokasvillisuutta ja pajukkoa. Häysteenonja yhtyy Soskuanjokeen valtakunnan rajalla.

Rentukka on puronvarsien ja kosteikkojen kevätukukija.

6. Kissanhännänlehto I ja II

Kissanhännänlehto I on Häysteenojan jyrkillä rinteillä nouseva puronvarsilehto. Edustavinta lehto- ja kosteikkokasvillisuus on puron välittömässä läheisyydessä. Puronvarsi on paikoin hakattu ja vadelma, vuohenputki ja nokkonen valtaavat uhkaavasti alaa. Paikoin rinteet kasvavat tiheää kuusikkoa tai lehtipuutaimikkoa. Lehtokasvit ovat kuitenkin säilyneet monilajisina

Lajistossa merkittävimpiä ovat runsaina esiintyvät imikkä (*Pulmonaria obscura*) ja kevätlinnunsilmä (*Chrysosplenidium alterniflorum*). Muita lehtokasveja ovat mm. kevätlinnunherne (*Lathyrus vernus*), lehtoleinikki (*Ranunculus cassubicus*), virmajuuri (*Valeriana* sp), tesmayrtti (*Adoxa moschatelina*) ja näsiä (*Daphne mezereum*)

Kissanhännänlehto II sijaitsee Häysteenojan sivupuron varrella. Sen pohjoisrinne on hakattu ojaan asti, etelärinne on Metsäkeskus Kaakkois-Suomen merkitsemää ympäristötukialuetta: hakkuukypsää kuusikkoa + hieskoivua sekä tuulenkaatoja. Puronvarressa esiintyvät runsaina imikkä sekä paikoin kevätlinnunsilmä. Kissanhännänlehto II:sta etelään nuorta koivikkoa ja edempänä toinen kostea puronvarsipainanne.

Kevätlinnunsilmä on kosteiden lehtojen ja puronvarsien varhaiskevään kukkija.

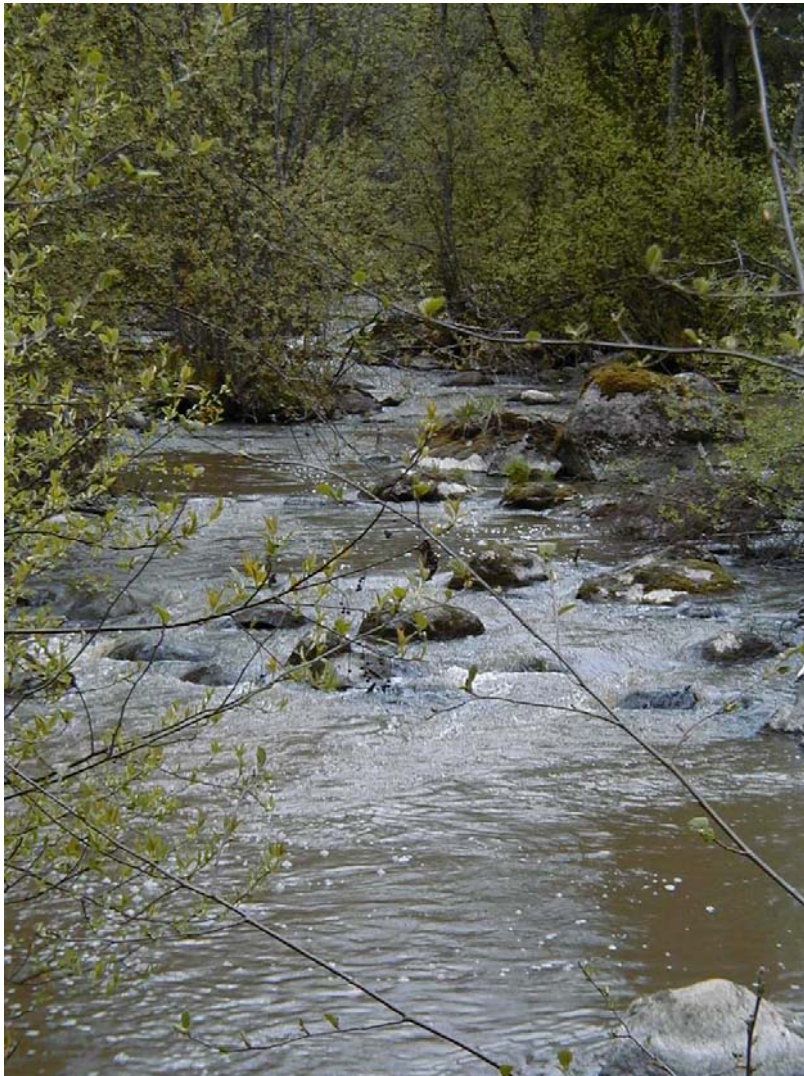
7. Harjanteen tasainen laki

Jokilaaksojen väliin jäävä tasainen harjanne on eteläisimmältä osaltaan nuorta istutuskoivikkoa, aluspuuna kuusentaimikkoa ja pohjoisosaltaan peltoaukeita (2 kpl), joiden välissä tiheä kuusikko.

3. RAKENTAMISEN VAIKUTUKSET LUONNONYMPÄRISTÖÖN JA TOIMENPIDE-EHDOTUKSET

Alueen rakentaminen tulee merkittävästi muuttamaan luonnonolosuhteita. Valitettavaa on Etelä-Karjalassa melko harvalukuisten rehevien metsäisten elinympäristöjen sekä mm. imikän kasvupaikkojen väheneminen ja osittainen häviäminen. Häysteenojan alkulähde ja itse puro sijaitsevat hyvin keskeisellä paikalla suunnittelualueen keskellä. Rakennukset, asfaltointi ym toimenpiteet vaikuttavat purovarren vesitalouteen ja kasvillisuuden valaistusolosuhteisiin.

Erityistä huomiota rakentamisessa tulee kiinnittää Häysteenojan varressa Kissanhännän lehtoihin I ja II. Lehdot on rajattu kaava-alueen ulkopuolelle, mutta rakentaminen lähietäisyydellä ja ympäristön muuttuminen vaikuttavat herkkien elinympäristöjen tilaan. Häysteenojan virtaama ja lehtokasvien elinolosuhteet tulee turvata muuttumattomina. Kissanhännän lehdot olisikin parasta sisällyttää kaava-alueeseen omalla merkinnällään ja näin varmistaa niiden huomioiminen kaikessa toiminnassa ja turvata niiden säilyminen.

Luonnontilaista Soskuanjokea tulevan rajanylityspaikan tienoilla.

KARTTAMERKINNÄT

1. Metsäalueet Rapattilantien pohjoispuolella
2. Peltoaukeat
3. Häysteenojan varsi Rapattilantieltä pohjoiseen
4. Hakkuuaukko Rapattilantien kaakkoispuolella
5. Soskuanjokivarsi
6. Kissanhännänlehdot I ja II
7. Jokilaaksojen välinen harjanteen laki